

prima instanță: D. Mîrzenco
instanța de apel: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

dosarul nr. 2rac-8/18

DECIZIE

14 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Valden-Product”, reprezentată de avocatul Anatol Turchin

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Valden-Product” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Revic-Grup” cu privire la rezolvirea contractului de vânzare-cumpărare, încasarea sumei și a penalității

și la cererea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „Revic-Grup” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Valden-Product” cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea dobânzii de întârziere

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 6 aprilie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Valden-Product” și menținută hotărârea Judecătoriei Strășeni din 25 mai 2016

constată:

La 10 septembrie 2015, SRL „Valden-Product” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Revic-Grup” cu privire la rezolvirea contractului de vânzare-cumpărare, încasarea sumei și a penalității.

În motivarea acțiunii a invocat că la 31 martie 2014, a încheiat cu pârâta contractul de vânzare-cumpărare a materialului de înmulțire și săditor viticol, conform căruia ultima s-a obligat să-i vândă vițe altoite „Moldova” în cantitate de 3900 bucăți și „Cubani” în cantitate de 17600 bucăți.

Menționează că suma totală a mărfii constituia 301000 lei, ce urma a fi achitată în mod eşalonat, în două tranșe.

Susține că întru executarea corespunzătoare a obligațiilor contractuale asumate, a achitat un avans în mărime de 75250 lei, fapt confirmat prin dispoziția de plată nr. 01 din 2 aprilie 2014.

Afirmă că a solicitat elaborarea unui proiect privind înființarea plantațiilor multianuale, iar în baza acestui proiect, elaborat de către SRL „Duoagro proiect”, urma să planteze materialul săditor comandat la pârâtă.

Relevă că pentru elaborarea proiectului vizat, a achitat suma de 8500 lei.

Invocă că în legătură cu faptul că pârâta nu și-a executat corespunzător și oportun obligațiile contractuale, ignorând să livreze materialul săditor în perioada de plantație, cuprinsă în lunile aprilie-mai, i-au fost cauzate prejudicii considerabile.

Declară că conform pct. 3.3 din contractul de vânzare-cumpărare a materialului de înmulțire și săditor viticol, furnizorul va achita cumpărătorului suma primită și penalitatea de 0,1% din valoarea sumei recepționate pentru fiecare zi de întârziere din momentul transferului bănesc.

Menționează că valoarea penalității constituie 75 lei pentru fiecare zi de întârziere, iar pentru 180 zile de întârziere constituie 13500 lei.

Susține că în pofida acestui fapt, pârâta ignoră și actualmente să-și exercite în modul corespunzător obligațiile contractuale de livrare a mărfii, fără prezentarea motivelor privind imposibilitatea executării acestora.

Afirmă că în scopul soluționării pe cale extrajudiciară a litigiului, pârâtei i-a fost expediată somația din 6 iulie 2015, care a fost ignorată de către aceasta.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 166-167 CPC și art. 512, 572 alin. (2), 624, 735 alin. (1), 738 alin. (1) Cod civil.

Solicită rezolvirea contractului de vânzare-cumpărare a materialului de înmulțire și săditor viticol din 31 martie 2014, încheiat cu pârâta și încasarea de la pârâtă a datoriei în sumă de 75250 lei, a costului proiectului în sumă de 8500 lei, a penalității în sumă de 13500 lei și a cheltuielilor de judecată.

La 4 martie 2016, SRL „Revic-Grup” a depus cerere reconvențională împotriva SRL „Valden-Product” cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că la 31 martie 2014, a încheiat cu SRL „Valden-Product” contractul de vânzare-cumpărare a materialului de înmulțire și săditor viticol, care conform prevederilor art. 666 alin. (3) Cod civil, este un contract cu executare succesivă și nu contravine prevederilor art. 753 Cod civil.

Menționează că în baza contractului enunțat, s-a obligat să vândă SRL „Valden-Product” vițe altoite „Moldova” în cantitate de 3900 bucăți și „Cubani” în cantitate de 17600 bucăți.

Susține că suma totală a mărfii constituia 301000 lei, ce urma a fi achitată în mod eșalonat, în două tranșe.

Afirmă că întru executarea corespunzătoare a obligațiilor contractuale asumate, SRL „Valden-Product” a achitat un avans în mărime de 75250 lei, fapt confirmat prin dispoziția de plată nr. 01 din 2 aprilie 2014.

Relevă că conform contractului enunțat, urma să pregătească și să furnizeze marfa până la 15 martie 2015.

Invocă că conform raportului nr. 8/08 din 24 februarie 2015 de evaluare a calității materialului săditor viticol maturat, întocmit de către Direcția raională pentru securitatea alimentelor Strășeni, valabil până la 31 mai 2015, SRL „Revic-Grup” a produs și pregătit pentru realizare materialul săditor în cantitatea și calitatea specifice în contract.

Declară că potrivit pct. 2.4, 5.2 și 5.4 din contract rezultă că cumpărătorul SRL „Valden-Product” ridică marfa de la depozitul furnizorului în termenul stabilit în pct. 2.2 al contractului, adică până la 15 martie 2015, fără a fi stipulată careva înștiințare preventivă că materialul săditor se va transporta de către cumpărător și sub răspunderea lui, ceea ce corespunde prevederilor art. 760 și 761 Cod civil.

Menționează că în pofida faptului că materialul săditor în asortimentul și calitatea specificate în contract a fost pregătită în termen, cumpărătorul nu a achitat restul costului materialului săditor în sumă de 275750 lei, condiție specificată în pct. 3.1 din contract și nu s-a prezentat la depozitul vânzătorului pentru a primi marfa.

Susține că abia la 8 decembrie 2014, când materialul era deja, practic, maturizat (pregătit), cumpărătorul a informat vânzătorul printr-un demers despre refuzul de a contracta marfa până la 15 martie 2015.

Afirmă că SRL „Valden-Product” a ignorat totalmente prevederile art. 572 alin. (2) Cod civil, ca mai apoi, după ce au expirat toate termenele contractului, și-a amintit să solicite, prin reclamația fără număr și dată, rezolvirea contractului de vânzare-cumpărare a materialului de înmulțire și săditor viticol din 31 martie 2014, motivând prin faptul că SRL „Revic-Grup” nu și-a executat obligațiunile contractuale și să ceară despăgubiri.

Consideră că SRL „Revic-Grup” a executat contractul corect și în termen și nu i se pot imputa consecințele stipulate în art. 735 și 738 Cod civil.

Relevă că conform art. 747 Cod civil, în cazul rezilierii contractului toate prestațiile care au fost efectuate anterior rezilierii în conformitate cu prevederile contractului rămân valabile. Nici partea care a declarat rezilierea și nici cealaltă parte nu are dreptul de a cere restituirea prestațiilor anterioare.

Invocă că avansul de 75250 lei achitat de către SRL „Valden-Product” urmează a fi lăsat în beneficiul SRL „Revic-Grup”.

Mai invocă că conform art. 602 și 603 Cod civil, SRL „Valden-Product” urmează să-i restituie prejudiciul cauzat în urma neexecutării obligațiunilor contractuale, adică pentru neexecutarea obligațiunii de a transfera restul costului materialului săditor în sumă de 275750 lei și refuzul de a ridica marfa contractuală în termenul și modul stabilite în contract.

Relatează că conform pct. 2.1 din contract, vânzătorul urma să producă și să realizeze cumpărătorului, iar ultimul urma să achite costul integral a viței altoite de vie de soiul „Moldova” în cantitate de 3900 bucăți, cu prețul de 14 lei per bucată, în sumă de 4600 lei și 17600 de bucăți de soiul „Cubani”, cu prețul de 14 lei per bucată, în sumă de 246400 lei, iar conform raportului nr. 8/08 din 24 februarie 2015 de evaluare a calității materialului săditor viticol maturat, întocmit de către Direcția raională pentru securitatea alimentelor Strășeni, SRL „Revic-Grup” a produs în termenul stabilit în contract 110000 bucăți de soiul „Moldova” și 15000 bucăți de soiul „Cubani”.

Notează că conform actelor din 30 iunie 2015, vânzătorul a realizat altor cumpărători 11550 bucăți de soiul „Cubani”, din cele 15000 de bucăți pregătiți pentru SRL „Valden-Product”, iar restul de 2450 bucăți în sumă de 48300 lei au fost trecute la rebut din cauza putrezirii lor și lipsei cumpărătorilor. Astfel, prejudiciul pe soiul dat este de 48300 lei.

Remarcă că vânzătorul a realizat altor cumpărători 105530 bucăți de soiul „Moldova”, din cele 110000 de bucăți pregătiți, inclusiv și pentru SRL „Valden-Product”, iar restul de 4470 de bucăți, inclusiv 3900 de bucăți în sumă de 48300 lei au fost trecute la rebut din cauza putrezirii lor și lipsei cumpărătorului. Astfel, prejudiciul pe soiul dat este de 54600 lei.

Solicită încasarea de la SRL „Valden-Product” în beneficiul SRL „Revic-Grup” suma de 102900 lei, cu titlu de prejudiciu material și a cheltuielilor de judecată.

În cadrul ședinței de judecată din 19 mai 2016, SRL „Valden-Product” a depus o cerere, prin care a solicitat suplimentar încasarea de la SRL „Revic-Grup” în beneficiul SRL „Valden-Product” a dobânzii de întârziere în sumă de 17831,15 lei.

Tot, în cadrul ședinței de judecată din 19 mai 2016, SRL „Revic-Grup” a depus cerere suplimentară la cererea reconvențională, solicitând încasarea din contul SRL „Valden-Product” în beneficiul SRL „Revic-Grup” a sumei de 102900 lei, cu titlu de prejudiciu material, a dobânzii de întârziere în sumă de 31855,30 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni din 25 mai 2016 a fost respinsă acțiunea SRL „Valden-Product” împotriva SRL „Revic-Grup” cu privire la încasarea sumei și a penalității.

A fost admisă acțiunea reconvențională a SRL „Revic-Grup”.

A fost încasat de la SRL „Valden-Product” în beneficiul SRL „Revic-Grup” suma de 134755,30 lei, inclusiv 102900 lei, cu titlu de prejudiciu material legat de trecerea la rebut a viței de vie altoite și 31855,30 lei, cu titlu de dobândă de întârziere.

A fost încasat de la SRL „Valden-Product” taxa de stat în sumă de 4042,66 lei.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Strășeni din 25 mai 2016, a fost respinsă acțiunea SRL „Valden-Product” împotriva SRL „Revic-Grup” cu privire la rezolvirea contractului de vânzare-cumpărare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 6 aprilie 2017 a fost respins apelul declarat de către SRL „Valden-Product” și menținută hotărârea primei instanțe.

La 21 septembrie 2017, SRL „Valden-Product”, reprezentată de avocatul Anatol Turchin a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea inițială să fie admisă integral.

În motivarea recursului a invocat că hotărârile judecătorești sunt ilegale, deoarece instanțele judecătorești au aplicat legea care nu trebuie aplicată, nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au interpretat în mod eronat legea și au aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Menționează că în cadrul examinării cauzei în primă instanță, reprezentantul intimitei a invocat faptul că intimata și-a onorat obligațiunile contractuale, a pregătit numărul necesar de butași contractați, fapt consemnat în procesul-verbal al ședinței de

judecată (f. d. 71), iar în același timp a anexat la materialele cauzei un act, prin care confirmă că a crescut 110000 de bucăți de soiul „Moldova” și 15000 de bucăți de soiul „Cubani”, fapt ce contravine realității, or, conform contractului de vânzare-cumpărare din 31 martie 2014, numărul de bucăți de soiul „Cubani” era de 17600 bucăți, prin urmare, numărul crescut constituia cu 2600 bucăți mai puțin decât în contract, din aceste considerente, intimata a executat cu rea-credință condițiile contractuale.

Susține că este neîntemeiată și lipsită de suport probatoriu și concluzia instanței precum că intimata și-a executat integral obligația de pregătire a materialului săditor, deoarece în actul de rebut întocmit de intimată la 30 iunie 2015, aceasta a invocat faptul că a fost nevoită să rebuteze viță altoită uscată din cauza neîndeplinirii acțiunii cumpărătorilor. Astfel, actul invocat nu poate fi considerat drept probă, or, în el nu este menționat cui i-a fost pregătit materialul săditor, pentru că în contractul în litigiu recurenta a solicitat doar două soiuri (Moldova și Cubani), dar actul în cauză prevede că au fost pregătite 5 soiuri de viță de vie.

Afirmă că intimata nu a putut dovedi cert faptul că soiurile în cauză au fost pregătite anume pentru recurentă, precum și nu a dovedit că din vina recurente s-au uscat soiurile de viță de vie.

Relevă că dacă actul în cauză ar confirma că vița de vie a fost pregătită anume pentru recurentă, atunci se va constata că intimata nu și-a executat integral obligațiile sale contractuale. Or, conform contractului, intimata urma să pregătească viță altoită „Moldova” în 3900 bucăți și „Cubani” în 17600 bucăți, însă conform actului de rebut invocat, intimata a rebutat viță-de-vie „Moldova” în număr de 4470 bucăți și „Cubani” în număr de 3450 bucăți.

Invocă că prima instanță a primit spre examinare cererea reconvențională înaintată de către intimată contrar normelor legale stipulate în legislația în vigoare. Or, în conformitate cu art. 167 alin. (1) lit. d) CPC, la cererea de chemare în judecată se anexează documentele care confirmă respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului, dacă respectarea acestei proceduri este prevăzută de lege sau de contractul părților, iar instanța de apel nici nu a atras atenția la motivele indicate de către recurentă, aplicând în acest sens o altă normă.

Mai invocă că în pct. 9 din contractul de vânzare-cumpărare din 31 martie 2014 se stipulează obligativitatea respectării procedurii prealabile de către SRL „Revic-Grup” până la înaintarea acțiunii reconvenționale. Astfel, prima instanță urma inițial să aplice prevederile art. 171 alin. (1) lit. a) CPC, însă dacă totuși a fost primită spre examinare, prima instanță urma să aplice prevederile art. 267 CPC, adică să o scoată de pe rol pe motivul nerespectării procedurii prealabile.

Declară că reprezentantul său în repetate rânduri a solicitat scoaterea de pe rol a acțiunii reconvenționale pe motivul nerespectării procedurii de soluționare prealabilă, însă instanța de judecată a ignorat aceste cerințe, invocând faptul că asupra cererii în cauză se va pronunța la finalul examinării acestui litigiu.

Relatează că în acțiunea reconvențională a fost stipulat că au fost rebutate 2450 bucăți de viță de vie soiul „Cubani”, pe când în actul de inventariere au fost indicați ca fiind rebutate 3450 bucăți.

Consideră că prima instanță urma să aprecieze critic acest act de rebut din 30 iunie 2015, deoarece este un act de evidență internă care nu confirmă cele invocate de intimată. Or, pierderile, pe care le invocă, urmau a fi reflectate în actele de evidență contabilă și deduse ca cheltuieli pentru anul în cauză, fapt ce nu a fost realizat de către intimată.

Notează că este absolut incertă și neprobată concluzia primei instanțe referitoare la faptul că la 8 decembrie 2014, recurenta a recunoscut că materialul săditor era deja pregătit și „de fapt în stare maturată”, aceasta constituind o interpretare subiectivă a instanței, fără temei juridic și probatoriu.

Menționează că instanța de apel nici măcar nu a intrat în esența cauzei și nu a analizat minuțios toate circumstanțele cauzei, încălcând normele de drept material și procedural.

La 6 decembrie 2017, SRL „Revic-Grup”, reprezentată de avocatul Mihail Gavriiliță a depus referință la cererea de recurs, prin care solicită a declara recursul ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că la 14 august 2017, reprezentantul recurenteii, avocatul Anatol Turchin a luat cunoștință cu decizia recurată (f. d. 165), iar la 21 septembrie 2017, acesta a depus cerere de recurs (f. d. 167).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

După cum rezultă din materialele cauzei, SRL „Valden-Product” înaintând acțiunea în judecată împotriva SRL „Revic-Grup”, cu ulterioarele concretizări, a solicitat rezolvirea contractului de vânzare-cumpărare a materialului de înmulțire și săditor viticol din 31 martie 2014, încheiat cu SRL „Revic-Grup”, și încasarea de la SRL „Revic-Grup” a datoriei în sumă de 75250 lei, a costului proiectului în sumă de 8500 lei, a penalității în sumă de 13500 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 17831,15 lei și a cheltuielilor de judecată.

La rândul său, SRL „Revic-Grup” înaintând acțiunea reconvențională împotriva SRL „Valden-Product”, cu ulterioarele concretizări, a solicitat încasarea din contul SRL „Valden-Product” în beneficiul SRL „Revic-Grup” a sumei de 102900 lei, cu titlu de prejudiciu material, a dobânzii de întârziere în sumă de 31855,30 lei și a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, de către prima instanță, prin hotărârea Judecătoriei Strășeni din 25 mai 2016 a fost respinsă acțiunea SRL „Valden-Product” împotriva SRL „Revic-Grup” cu privire la încasarea sumei și a penalității.

A fost admisă acțiunea reconvențională a SRL „Revic-Grup”.

A fost încasat de la SRL „Valden-Product” în beneficiul SRL „Revic-Grup” suma de 134755,30 lei, inclusiv 102900 lei, cu titlu de prejudiciu material legat de trecerea la rebut a viței de vie altoite și 31855,30 lei, cu titlu de dobândă de întârziere.

A fost încasat de la SRL „Valden-Product” taxa de stat în sumă de 4042,66 lei.

Iar prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Strășeni din 25 mai 2016, a fost respinsă acțiunea SRL „Valden-Product” împotriva SRL „Revic-Grup” cu privire la rezolvirea contractului de vânzare-cumpărare.

Judecând apelul declarat de SRL „Valden-Product”, instanța de apel, reieșind din temeiurile și obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale, stabilind circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii și având la bază cumulul de probe administrate la caz, corect a ajuns la concluzia legalității hotărârii primei instanțe.

În susținerea temeiniciei soluției instanțelor de judecată ierarhic inferioare, instanța de recurs reține că actele cauzei denotă incontestabil că la 31 martie 2014, între SRL „Revic-Grup” și SRL „Valden-Product” a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a materialului de înmulțire viticol și a materialului săditor viticol, prin care SRL „Revic-Grup” s-a obligat să vândă către SRL „Valden-Product” vițe altoite „Moldova” în cantitate de 3900 bucăți, la suma de 54600 lei și „Cubani” în cantitate de 17600 bucăți, la suma de 246400 lei (f. d. 5-7).

Potrivit pct. 3 din contractul menționat, părțile contractante au stipulat că cumpărătorul SRL „Valden-Product” urmează să achite marfa contractantă în valoare de 30100 lei, după cum urmează: 25 procente din suma contractului, ce constituie 75250 lei va fi achitată în termen de 5 zile după semnarea contractului. Diferența de 225750 lei va fi achitată cu cel puțin 5 zile înainte de expedierea mărfii.

Este cert și faptul că la 2 aprilie 2014, SRL „Valden-Product” a achitat în contul SRL „Revic-Grup”, suma în mărime de 75250 lei (f. d. 8).

Totodată, din conținutul pct. 2.1. și 2.2 al contractului de vânzare-cumpărare a materialului de înmulțire viticol și a materialului săditor viticol din 31 martie 2014, se reflectă că SRL „Revic-Grup” urma să pregătească și să furnizeze materialul săditor până la 15 martie 2015.

Instanța de recurs relevă că, conform prevederilor art. 666 alin. (1) Cod civil, contractul este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Iar potrivit art. 668 alin. (1) Cod civil, contractul încheiat legal obligă părțile nu numai la ceea ce au stipulat expres, dar și la tot ceea ce rezultă din natura lui în conformitate cu legea, cu uzanțele sau cu principiile echității.

În interpretarea legală a acestor norme, se va reține că contractul încheiat legal dă naștere drepturilor și obligațiilor civile, părțile fiind ținute să execute întocmai prestațiile la care s-au obligat. Astfel, executarea prestațiilor trebuie să aibă loc în condițiile stabilite de părți în contract, în acest sens, creditorul fiind îndreptățit să utilizeze toate mijloacele juridice oferite de lege pentru a obține executarea în natură a prestațiilor datorate de către debitor.

La fel, se va specifica că potrivit principiului forței obligatorii a contractului, cel care nu și-a executat obligațiile contractuale cu bună-credință este ținut să le îndeplinească atâta timp cât contractul este valabil încheiat și nu este negat de niciuna din părți.

Cu referire la prevederile enunțate, în speță se constată că materialul probator anexat la actele pricinii denotă incontestabil că SRL „Revic-Grup” și-a executat obligațiile asumate prin contractul de vânzare-cumpărare a materialului de înmulțire viticol și a materialului săditor viticol din 31 martie 2014.

În acest sens, instanța de recurs remarcă că potrivit raportului nr. 8/08 din 24 februarie 2015 de evaluare a calității materialului săditor viticol maturat, întocmit de către Direcția Raională pentru Securitatea Alimentelor Strășeni, valabil până la 31 mai 2015, SRL „Revic-Grup” a produs și pregătit pentru realizare materialul săditor, inclusiv soiurile „Moldova” și „Cubani” (f. d. 43), care constituie obiectul contractului de vânzare-cumpărare a materialului de înmulțire viticol și a materialului săditor viticol din 31 martie 2014.

Important la acest segment este de remarcat că, din analiza cumulativă a prevederilor pct. 2.4, 5.2. și 5.4 din contractul de vânzare-cumpărare a materialului de înmulțire viticol și a materialului săditor viticol din 31 martie 2014, rezultă că cumpărătorul, SRL „Valden-Product”, va ridica marfa de la depozitul SRL „Revic-Grup” în termenul stabilit în pct. 2.2. al contractului, adică până la 15 martie 2015 și că materialul săditor se va transporta de către cumpărător și sub răspunderea acestuia.

Având în susținere aceste prevederi contractuale, reieșind și din obligația probațiunii în judecată reglementată de art. 118 alin. (1) CPC, instanța de recurs consideră drept justă concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că SRL „Revic-Grup” nu-i poate fi imputată neexecutarea contractului de vânzare-cumpărare a materialului de înmulțire viticol și a materialului săditor viticol din 31 martie 2014, în situația în care însuși cumpărătorul SRL „Valden-Product”, la expirarea termenului prevăzut în contract, nu a achitat costul deplin a materialului săditor, specificat în pct. 3.1 din contract și nu a solicitat preluarea mărfii.

Dimpotrivă, prin demersul SRL „Valden-Product” din 8 decembrie 2014, SRL „Valden-Product” a informat SRL „Revic-Grup” că pe motive financiare și din imposibilitatea creată de diferite cauze, nu va putea ridica materialul săditor și, făcând referire la careva situație creată, a sugerat SRL „Revic-Grup” realizarea materialului săditor către alți cumpărători (f. d. 59-60).

Astfel fiind, în raport de considerentele expuse, instanța de recurs reține că anume SRL „Valden-Product” și nu SRL „Revic-Grup”, contrar prevederilor art. 572 Cod civil, nu și-a onorat corespunzător, la locul și în momentul stabilit, obligațiile derivate din contractul de vânzare-cumpărare a materialului de înmulțire viticol și a materialului săditor viticol din 31 martie 2014.

Pentru aceste motive, instanța de recurs reține că instanțele de judecată ierarhic inferioare corect au respins acțiunea SRL „Valden-Product” cu privire la rezolvirea contractului de vânzare-cumpărare, încasarea sumei și a penalității, ca fiind neîntemeiată.

La capitolul dat instanța de recurs mai reține că clauzele contractului de vânzare-cumpărare a materialului de înmulțire viticol și a materialului săditor viticol din 31 martie 2014, nu indică obligativitatea SRL „Revic-Grup” de a înștiința preventiv cumpărătorul cu privire la ridicarea mărfii, dimpotrivă, după cum a fost deja menționat, această obligație fiind pusă pe seama cumpărătorului SRL „Valden-Product”.

Iar potrivit art. 735 alin. (1) Cod civil, o parte poate rezolvi contractul dacă există o neexecutare esențială din partea celeilalte părți.

Mai mult că nici la încheierea contractului de vânzare-cumpărare a materialului de înmulțire viticol și a materialului săditor viticol din 31 martie 2014, părțile contractante nu și-au rezervat și nu au stipulat expres careva clauze cu privire la rezoluțiunea contractului, așa cum prevăd dispozițiile art. 734 alin. (1) Cod civil.

Nu răstoarnă soluția instanțelor de judecată ierarhic inferioare nici susținerea recurentului precum că SRL „Revic-Grup” nu și-a onorat obligațiunile și a executat cu rea-credință condițiile contractuale, prin faptul că numărul de bucăți de viță de vie pregătit de către vânzător a fost mai mic decât cel prevăzut în contract.

Or, în situația în care însuși SRL „Valden-Product” nu a executat condițiile contractuale, nu a achitat la expirarea termenului prevăzut în contract suma integrală contractuală și nu s-a prezentat pentru primirea mărfii, în situația în care raportul nr. 8/08 din 24 februarie 2015 de evaluare a calității materialului săditor viticol maturat, întocmit de către Direcția Raională pentru Securitatea Alimentelor Strășeni, valabil până la 31 mai 2015, cu certitudine indică că SRL „Revic-Grup” a produs și pregătit pentru realizare materialul săditor specificat în contract (f. d. 43), SRL „Revic-Grup” nici nu are obligația de a demonstra că acest material viticol a fost pregătit anume pentru SRL „Valden-Product” întru executarea contractului de vânzare-cumpărare a materialului de înmulțire viticol și a materialului săditor viticol din 31 martie 2014.

De altfel, cele relatate resping și susținerea recurentului precum că actul de rebut din 30 iunie 2015 prezentat de intimatul SRL „Revic-Grup” nu poate fi considerat drept probă, în el nefiind menționat cui i-a fost pregătit materialul săditor și că SRL „Revic-Grup” nu a putut dovedi cert faptul că soiurile în cauză au fost pregătite anume pentru recurentă, precum și nu a dovedit că din vina recurenteii s-au uscat soiurile de viță de vie.

Instanța de recurs constată ca lipsit de esență și respinge ca neîntemeiat și argumentul recurentului SRL „Valden-Product”, în sensul că SRL „Revic-Grup” nu a respectat procedura de soluționare a cauzei pe cale prealabilă.

Și asta dat fiind faptul că însuși SRL „Valden-Product” a ales calea adresării în instanța de judecată, depunând la 10 septembrie 2015 o cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Revic-Grup” cu privire la rezolvirea contractului de vânzare-cumpărare și încasarea sumei.

Drept urmare, prin prisma prevederilor art. 172 CPC, SRL „Revic-Grup” a fost în drept de a depune prezenta acțiune reconvențională împotriva SRL „Valden-Product”.

Pe de altă parte, având în susținere prevederile art. 602 alin. (1) Cod civil, potrivit cărora, în cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l

despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă, instanța de recurs atestă și corectitudinea concluziei instanțelor de judecată ierarhic inferioare cu privire la încasarea de la SRL „Valden-Product” în beneficiul SRL „Revic-Grup” a sumei de 102900 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului material cauzat de trecerea la rebut a viței de vie altoite, ce constituie suma de 54600 lei pentru soiul de vițe altoite „Moldova” și suma de 48300 lei pentru soiul de vițe altoite „Cubani”.

Or, potrivit actelor întocmite de către SRL „Revic-Grup” la 30 iunie 2015, SRL „Revic-Grup” a realizat altor cumpărători 11550 bucăți vițe altoite „Cubani” din cele 15000 bucăți, pregătiți pentru SRL „Valden-Product”, iar restul 3450 bucăți în sumă de 48300 lei, au fost trecute la rebut din cauza pierderii calităților de a fi utilizați după destinație și lipsei cumpărătorilor (f. d. 41-42).

Tot prin aceleași acte se constată că SRL „Revic-Grup” a realizat altor cumpărători 105530 bucăți vițe altoite „Moldova” din cele 110000 de bucăți pregătiți, inclusiv și pentru SRL „Valden-Product”, iar restul de 4470 bucăți, inclusiv 3900 bucăți în sumă de 48300 lei au fost trecute la rebut din cauza pierderii calităților de a fi utilizați după destinație și lipsei cumpărătorilor.

Referirea recurentului la aprecierea critică a acestor acte de rebut din 30 iunie 2015, nu poate fi reținută de instanța de recurs, din motiv că în susținerea dată nu au fost prezentate probe pertinente, prin urmare referirea dată având un caracter pur declarativ.

Subsidiar celor invocate, instanța de recurs evidențiază la caz și dispozițiile art. 619 Cod civil, potrivit cărora obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii, dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

Iar alin. (2) din norma enunțată indică că, în cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

În acest context, relevanță speței are și art. 585 Cod civil, care stipulează că în cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

Așadar, raportând prevederile normelor enunțate la caz, instanța de recurs relevă că potrivit pct. 3.1 din contractul de vânzare-cumpărare a materialului de înmulțire viticol și a materialului săditor viticol din 31 martie 2014, SRL „Valden-Product” urma să achite a doua tranșă din costul mărfii cu cinci zile înainte de ridicarea mărfii.

Ca urmare, având în vedere că SRL „Valden-Product” se află în întârziere din data de 10 martie 2015, iar SRL „Revic-Grup” a solicitat încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada de la 15 martie 2015 până la 16 mai 2016, instanțele de judecată ierarhic inferioare just au admise cerința SRL „Revic-Grup” cu privire la încasarea de la SRL „Valden-Product” în beneficiul SRL „Revic-Grup” a dobânzii de întârziere în sumă de 31855,30 lei.

Distinct de cele menționate mai sus, având în susținere jurisprudența CEDO și anume cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Curtea a menționat că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în cererile de recurs în sensul celor descrise.

Cu atât mai mult că alte argumente aduse de către SRL „Valden-Product” în dezacord cu decizia instanței de apel sunt similare celor invocate în cererea de apel, care au fost apreciate în mod corespunzător de către instanța de apel.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Valden-Product”, reprezentată de avocatul Anatol Turchin.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 6 aprilie 2017 și hotărârea Judecătorei Strășeni din 25 mai 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Valden-Product” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Revic-Grup” cu privire la rezolvirea contractului de vânzare-cumpărare, încasarea sumei și a penalității și la cererea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „Revic-Grup” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Valden-Product” cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea dobânzii de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Ala Cobăneanu